

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแบบเรียนคณิตศาสตร์ และคู่มือครุวิชาคณิตศาสตร์ ค 204 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เอกสารประกอบการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ตำรา เกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และแบบทดสอบความสามารถทางการคำนวณ
2. ศึกษาค้นคว้า ตำรา เอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ที่เกี่ยวข้องกับแบบการเรียน ทฤษฎีของแบบการเรียน และลักษณะของแบบการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสำรวจแบบการเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สองที่เรียนตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียน รัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ดังนี้

1. สุ่มตัวอย่างประชากรโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ชั้นมีอยู่ 8 กลุ่มโรงเรียนมากลุ่มละ 1 โรงเรียน โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling)
2. สุ่มตัวอย่างประชากรห้องเรียน จำนวน 8 ห้องเรียน จากแต่ละโรงเรียน ที่สุ่มได้ในข้อ 1 มาโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ใช้nick เรียนทุกคนในห้องเรียนที่สุ่มได้ เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 412 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร

กลุ่มที่	ชื่อโรงเรียน	ชั้น	จำนวนนักเรียน
1	โภชินบูรณะ	ม.2/1	53
2	ไตรมิตรวิทยาลัย	ม.2/1	50
3	ศรีอยุธยา	ม.2/1	49
4	พระโขนงพิทยาลัย	ม.2/4	50
5	เทพรัตน์	ม.2/7	51
6	สตรีวัชร์ชั้ง	ม.2/1	52
7	บางปะกอกวิทยาคม	ม.2/2	51
8	ทวีธาภิเศก	ม.2/4	56

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชุดคือ แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ แบบทดสอบความสามารถทางการคำนวณ และแบบสำรวจแบบการ เรียน

1. แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยวิธีด้านการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ในรายวิชา ค 204 คุณภาพคุณลักษณะทางคณิตศาสตร์ เรียนรู้ รายวิชา และหลักสูตรน้อมถอดศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

1.2 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ จากคำรา เอกสาร และงานวิจัยค่าง ๆ

1.3 สร้างแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชา ค 204 เรื่อง สมการและอสมการ และเรื่อง อัตราส่วนและร้อยละ เป็นแบบปรนัยชนิด เลือกตอบ 4 ตัวเลือก ประกอบด้วยปัญหาทั้งหมด 25 ปัญหา ในแต่ละปัญหา ประกอบด้วยคำถ้า 3 ข้อ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนแก้ปัญหา และการทำคำตอบที่ถูกต้อง ดังนั้นแบบทดสอบนี้มีทั้งหมด 75 ข้อ

1.4 นำแบบทดสอบฉบับนี้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขปรับปรุง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก) ตรวจความตรงตาม เนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำซึ่งสรุปได้ดังนี้

1.4.1 คำถ้า เกี่ยวกับการคิดคอกเบี้ย จำนวน 1 ข้อ โจทย์คู่มูล เครื่องไม้ชัด เจนผู้วิจัยจึงตัดปัญหานี้ทิ้งไป

1.4.2 ปรับปรุงภาษาที่ใช้ในตัวเลือก จำนวน 1 ข้อ
ดังนั้นได้แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์จำนวน 24 ปัญหา ละ 3 ข้อ รวมทั้งหมด 72 ข้อ

1.5 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 24 ปัญหา ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจแก้ไข จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนเบญจมราชากลัย ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 53 คน แล้วตรวจให้คะแนน

โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกให้ 0 คะแนน และรวมคะแนนของแต่ละคนพร้อมทั้ง เรียงคะแนนที่ได้จากมากไปน้อย

1.6 นำคะแนนจากข้อ 1.5 มาวิเคราะห์หาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของข้อสอบทั้ง 72 ข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้ ค่าความยากมีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และเลือกปัญหาที่มีค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกครบตามเกณฑ์ทั้ง 3 ข้อ ได้ 14 ปัญหา ๆ ละ 3 ข้อ มีทั้งหมด 42 ข้อ

1.7 นำแบบทดสอบทั้งหมด 14 ปัญหา ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบแก้ไข และวน返ไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 โรงเรียนชินโนรส วิทยาลัย ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 50 คน และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ในข้อ 1.5

1.8 นำคะแนนจากข้อ 1.7 มาหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบทั้ง 42 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ในข้อ 1.6 ได้ผลตามตารางที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร บุคลากรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ค่าความยาก (P) และค่าอ่านใจจำแนก (D) ของแบบทดสอบความสามารถ
ในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2

ปัญหา ข้อที่		ค่าความยาก (P)	ค่าอ่านใจจำแนก (D)	ปัญหา ข้อที่		ค่าความยาก (P)	ค่าอ่านใจจำแนก (D)
	1	0.58	0.50		1	0.50	0.66
1	2	0.63	0.58	8	2	0.38	0.58
	3*	0.83	0.33		3	0.50	0.33
	1	0.45	0.41		1	0.54	0.75
2	2*	0.54	0.08	9	2	0.41	0.66
	3*	0.38	0.08		3	0.58	0.83
	1	0.66	0		1	0.54	0.75
3**	2	0.41	0.16	10	2	0.38	0.25
	3	0.50	0.33		3	0.58	0.50
	1	0.70	-0.08		1	0.66	0.66
4**	2	0.70	0.25	11	2	0.29	0.41
	3	0.29	0.41		3	0.45	0.75
	1	0.20	-0.08		1	0.41	0.83
5**	2	0.38	0.41	12	2	0.29	0.58
	3	0.29	0.41		3	0.38	0.41
	1	0.63	-0.08		1	0.29	0.58
6**	2	0.58	0.16	13	2	0.88	0.41
	3	0.75	0.50		3	0.41	0.66
	1	0.63	0.50		1	0.54	0.58
7	2	0.41	0.66	14	2*	0.16	0.33
	3	0.45	0.58		3	0.41	0.50

*ปรับปรุง

**ตัดปัญหานี้ทิ้ง

ผู้วิจัยได้ตัดปัญหาที่ 3 - 6 ทั้งไปเนื่องจากมีค่าอำนาจจำแนก เป็นสูนย์และติดลบ และปรับปรุงปัญหาที่มีค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกไม่ตรงตามเกณฑ์คือ

ปัญหาที่ 1 ข้อที่ 3

ปัญหาที่ 2 ข้อที่ 2 และข้อที่ 3

ปัญหาที่ 14 ข้อที่ 2

ดังนั้นผู้วิจัยได้แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ทั้งหมด 10 ปัญหาคือ ปัญหาที่ 1,2, 7-14 รวม 30 ข้อ แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (คุณภาพเชิงเดียวในภาคผนวก ง) ปรากฏว่า แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.93 ค่าอำนาจจำแนกดังต่อไปนี้ ซึ่งได้คำนวณโดยใช้สูตร KR-20 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.25-0.83 ซึ่งเป็นค่าที่ใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่กำหนด

1.9 นำแบบทดสอบนี้ไปใช้กับตัวอย่างประชากร

2. แบบทดสอบความสามารถทางการคำนวณ

2.1 ศึกษาเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ในรายวิชา ค 204 คู่มือครุ จุดประสงค์ การเรียนรู้รายวิชา และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

2.2 ศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ทางด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) โดยเน้นทางด้านการคิดคำนวณ (Computation) ซึ่งประกอบด้วย

2.2.1 ความรู้เกี่ยวกับข้อ เท็จจริง

2.2.2 ความรู้เกี่ยวกับศักย์และนิยาม

2.2.3 ความสามารถในการใช้กระบวนการ

2.3 เขียนจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรมให้ครอบคลุม เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ ค 204 เรื่อง สมการและสมการ แล้ว เรื่อง อัตราส่วนและร้อยละ

2.4 สร้างแบบทดสอบความสามารถทางการคำนวณ แบบปรนัยชนิด เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับข้อ เท็จจริง 7 ข้อ ความรู้เกี่ยวกับศักย์และนิยาม 14 ข้อ และความสามารถในการใช้กระบวนการ 38 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบฉบับนี้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข เพื่อบรรบปรุง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (คุณภาพเชิงเดียวในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงตาม เนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดย

ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำสำหรับได้ดังนี้

2.5.1 แก้ไขคำพูด จำนวน 7 ข้อ ดังเช่น

ก. ข้อใดแสดงจำนวนทุกจำนวนที่น้อยกว่า-2 ปรับปรุงเป็น กราฟใน
ข้อใดแสดงจำนวนทุกจำนวนที่น้อยกว่า-2

ข. ๘ : ๙ เท่ากับเศษส่วนในข้อใด ปรับปรุงเป็น ๖ : ๙ เชียนแทน
ได้ดังข้อใด

ค. $\frac{16}{17}$ เท่ากับอัตราส่วนในข้อใด ปรับปรุงเป็น $\frac{16}{17}$ แทนอัตราส่วนใน
ข้อใด

2.5.2 แก้ไขการ เรียงลำดับของข้อในแบบทดสอบ เช่น คำตอบของ
สมการ $-6x + 1 - 8 = 0$ คือข้อใด ความมาก่อน คำตอบของสมการ $4(x - 3) = -5x$
คือข้อใด นอกจานี้ยังปรับปรุงการ เรียงลำดับของตัวเลือกให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2.6 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 60 ข้อ ให้อาจารย์ที่
ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบแก้ไข จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียน
สุวรรณารามวิทยาคม ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 52 คน แล้วตรวจให้คะแนนโดย
ใช้เกณฑ์ดังนี้ ตอบถูกให้ข้อละ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกให้
0 คะแนน และรวมคะแนนของแต่ละคนพร้อมทั้ง เรียงคะแนนที่ได้จากมากไปน้อย

2.7 นำคะแนนจากข้อ 2.6 มาวิเคราะห์หาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจ
จำแนก (D) ของข้อสอบทั้ง 60 ข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้ ค่าความยากมีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.89
และค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้ข้อสอบตามเกณฑ์จำนวน 27 ข้อ

2.8 นำแบบทดสอบที่มีทั้งหมด 27 ข้อ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจ
แก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 โรงเรียนชีโนรสวิทยาลัย
ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 50 คน แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ในข้อ 2.6

2.9 นำคะแนนจากข้อ 2.8 มาหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของ
ข้อสอบทั้ง 27 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ในข้อ 2.7 ได้ผลตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าความยาก (P) และค่าอ่านใจจำแนก (D) ของแบบทดสอบความสามารถ
ทางการคำนวณจากการทดลองใช้ครั้งที่ 2

ข้อที่	ค่าความยาก (P)	ค่าอ่านใจจำแนก (D)	ข้อที่	ค่าความยาก (P)	ค่าอ่านใจจำแนก (D)
1	0.54	0.41	15*	0.38	-0.08
2	0.70	0.41	16	0.63	0.75
3	0.70	0.58	17	0.50	0.50
4	0.66	0.33	18	0.79	0.41
5	0.66	0.50	19	0.63	0.75
6	0.63	0.75	20	0.63	0.75
7	0.83	0.33	21	0.75	0.50
8	0.54	0.25	22	0.54	0.25
9	0.83	0.25	23	0.54	0.58
10	0.20	0.25	24	0.63	0.58
11	0.41	0.50	25	0.79	0.41
12	0.63	0.25	26	0.75	0.50
13	0.79	0.25	27	0.75	0.50
14	0.41	0.66			

*ตัวที่ง

ผู้วิจัยได้ตัดข้อที่ 15 ทึ้งเนื่องจากค่าอำนาจจำแนก เป็นลบ ดังนั้น เทล็อแบบทดสอบความสามารถทางการค้นคว้าจำนวนทั้งสิ้น 26 ข้อ เพื่อนำไปวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง) จากการวิเคราะห์ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92 และจึงนำแบบทดสอบนี้ไปใช้กับตัวอย่างประชากร

3. แบบสำรวจแบบการเรียน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยตัดแปลงจากแบบสำรวจแบบการเรียนของคอล์บ (Kolb 1985) โดยมีวิธีคำนวณการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบการเรียน ทฤษฎีของแบบการเรียน โดยเน้นที่ทฤษฎีการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ของคอล์บ

3.2 สร้างข้อความตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ของคอล์บ โดยตัดแปลงจากข้อความในแบบสำรวจแบบการเรียน (Learning Style Inventory) ของคอล์บ (Kolb 1985) ประกอบด้วย

ข้อที่ 1 ประสบการณ์เชิงรูปธรรม	12	ข้อความ
ข้อที่ 2 การไตร่ตรอง	12	ข้อความ
ข้อที่ 3 การสรุปเป็นหลักการนามธรรม	12	ข้อความ
ข้อที่ 4 การทดลองปฏิบัติจริง	12	ข้อความ
รวม	48	ข้อความ

3.3 สร้างแบบสำรวจแบบการเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้ข้อความทั้ง 48 ข้อความในข้อ 3.2 เรียงลำดับลงในแบบสำรวจโดยเริ่มจากประสบการณ์เชิงรูปธรรม การไตร่ตรอง การสรุปเป็นหลักการนามธรรม และการทดลองปฏิบัติจริงตามลำดับ แบบสำรวจใช้สำรวจลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนว่า เน้นการเรียนรู้ในขั้นใดโดยให้นักเรียนแสดงความคิด เท็นต่อข้อความ เหล่านั้นว่า แต่ละข้อความ เป็นลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด ซึ่งผู้วิจัยกำหนดระดับความคิด เท็นและน้ำหนักคะแนนดังนี้

ไม่ เป็นลักษณะของผู้ตอบแบบสำรวจ	ให้ 1 คะแนน
ค่อนข้างจะไม่ เป็นลักษณะของผู้ตอบแบบสำรวจ	ให้ 2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 3 คะแนน

ค่อนข้างจะ เป็นลักษณะของผู้ตอบแบบสำรวจ ให้ 4 คะแนน

เป็นลักษณะของผู้ตอบแบบสำรวจ ให้ 5 คะแนน

3.4 นำแบบสำรวจให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง แล้วนำไปให้ผู้

ทรงคุณวุฒิ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก) ตรวจความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อ เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำให้แก้ไข คำพูดจำนวน 12 ข้อ ดัง เช่น

- ก. ข้าพเจ้าเรียนได้ด้วยใช้ความรู้สึกของตนเอง ปรับปรุงเป็น ข้าพเจ้าเรียนคณิตศาสตร์ได้ด้วยใช้ความรู้สึกของตนเอง
- ข. ข้าพเจ้าเป็นคนที่ทำงานอย่าง เป็นระเบียบเรียบร้อย ปรับปรุงเป็น ข้าพเจ้าเป็นคนที่ทำงานอย่าง เป็นระบบระเบียบ
- ค. ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ได้ทดลองกับสถานการณ์จริง ปรับปรุงเป็น ข้าพเจ้าชอบทดลองทำงานในสถานการณ์จริง
- ง. ข้าพเจ้าชอบพิสูจน์สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองให้เห็นจริง ปรับปรุงเป็น ข้าพเจ้าชอบพิสูจน์สิ่งต่าง ๆ ให้เห็นจริงด้วยตนเอง

3.5 ผู้วิจัยนำแบบสำรวจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 48 ข้อความ ให้อาจารย์

ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบแก้ไข จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียน มัธยมวัดคุณิตาราม ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 48 คน แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ ในข้อ 3.3

3.6 ผู้วิจัยนำคะแนนจากข้อ 3.5 มาคำนวณค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนน รายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) โดยใช้สูตรลัมประลิทธ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) แล้วคัดเลือก ข้อความที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากสูงไปต่ำในแต่ละลักษณะการเรียนรู้มาลักษณะการเรียนรู้ ลัล 10 ข้อความ รวมได้ทั้งหมด 40 ข้อความ ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.24 ถึง 0.66 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง) และนำข้อความทั้งหมดมาเรียงลำดับใหม่โดยการสุ่ม อย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ลำดับที่ของข้อความตามลักษณะการเรียนรู้ในแบบสำรวจแบบการเรียน

ลักษณะการเรียนรู้			
ประสมการณ์ เชิงรูปธรรม (CE)	การไดร์ต่อง (RO)	การสรุป เป็นหลักการ นามธรรม (AC)	การทดลอง ปฏิบัติจริง (AE)
5	2	1	4
7	3	11	8
9	6	13	14
10	12	20	15
18	16	21	22
19	17	24	25
23	30	26	27
29	31	32	28
38	33	34	35
39	36	37	40

3.7 นำแบบสำรวจทั้ง 40 ข้อความไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนเบญจมราชาลัย ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรจำนวน 53 คน แล้วตรวจให้คะแนน

3.8 นำคะแนนจากข้อ 3.7 มาคำนวณหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสำรวจแบบการเรียนทั้ง 40 ข้อความ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลfa (Alpha Coefficient) ของ cronbach ซึ่งจากการหาค่าความเที่ยงได้ผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าความเที่ยงของแบบสำรวจแบบการเรียนจำแนกตามลักษณะการเรียนรู้

ลักษณะการเรียนรู้	ค่าความเที่ยง
ประสบการณ์เชิงรูปธรรม	0.90
การไตร่ตรอง	0.78
การสรุป เป็นหลักการนامธรรม	0.81
การทดลองปฏิบัติจริง	0.72
รวมทั้งฉบับ	0.91

3.9 นำแบบสำรวจแบบการเรียนไปใช้กับชาวอย่างชาวคริสต์

เกณฑ์การจำแนกแบบการเรียน

ผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการจำแนกแบบการเรียนดังนี้

1. แบบสำรวจแบบการเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ของคอลล์บ

ถือ เอกการตัดกันของแกน 2 แกนคือ

แกนที่ 1 เป็นแกนความแตกต่างของขั้นที่ 1 และขั้นที่ 3 (แกน CE-AC)

แกนที่ 2 เป็นแกนความแตกต่างของขั้นที่ 2 และขั้นที่ 4 (แกน RO-AE)

เมื่อแกนทั้งสองตัดกัน เป็นโคออร์ดิเนต (CO-ordinate) จะแบ่งพื้นที่ออก เป็น 4 ควอตแรนท์ (Quadrants) แทนแบบการเรียนแต่ละแบบดังนี้

ควอตแรนท์ที่ 1 แทน แบบคิดอเนกนัย (Divergent Learning Style)

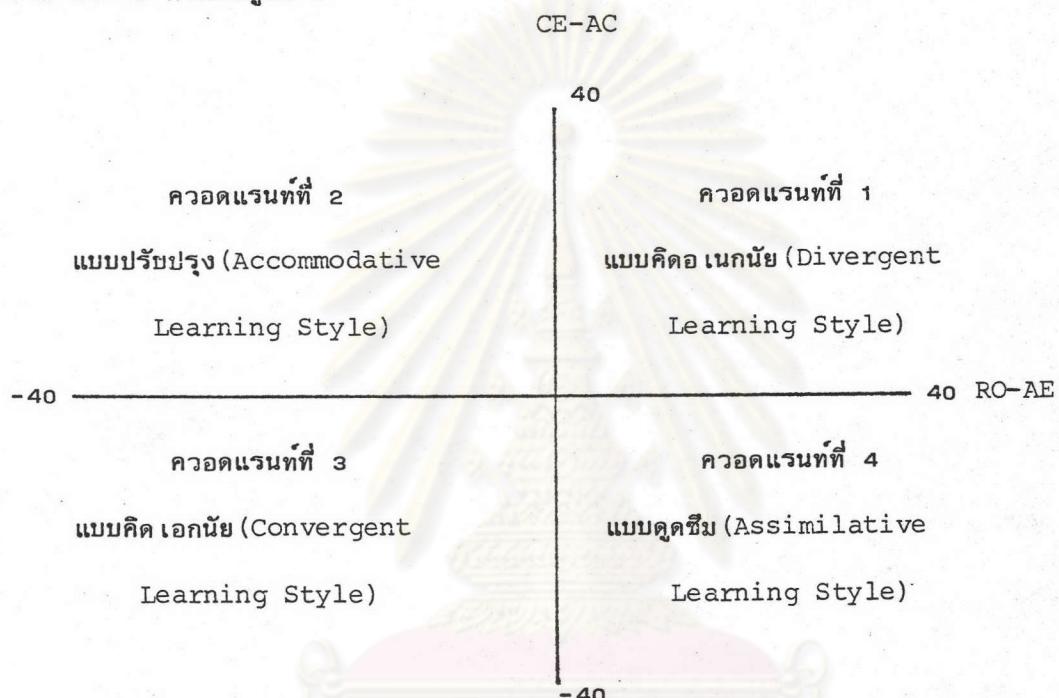
ควอตแรนท์ที่ 2 แทน แบบคิดปรับปรุง (Accommodative Learning

Style)

ควอตแรนท์ที่ 3 แทน แบบคิดเอกนัย (Convergent Learning Style)

ควอตแรนท์ที่ 4 แทน แบบคิดซึม (Assimilative Learning Style)

2. จากแบบสำรวจแบบการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะการเรียนรู้ลักษณะ 10 ข้อ ซึ่งมีคะแนนสูงสุดในแต่ละข้อคือ 5 คะแนน และคะแนนต่ำสุดในแต่ละข้อคือ 1 คะแนน ดังนี้ คะแนนสูงสุดของแต่ละลักษณะคือ 50 คะแนน และคะแนนต่ำสุดของแต่ละลักษณะคือ 10 คะแนน ทำให้ผลต่างของคะแนนของข้อที่ 1 (CE) กับคะแนนของข้อที่ 3 (AC) เชียนแทนด้วย CE-AC และผลต่างของคะแนนของข้อที่ 2 (RO) กับคะแนนของข้อที่ 4 (AE) เชียนแทนด้วย RO-AE มีค่าตั้งแต่ -40 ถึง 40 ดังแผนภูมิที่ 5

แผนภูมิที่ 5 แผนผังจำแนกแบบการเรียน

(Learning Style Guid)

3. ผู้วิจัยคิดคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละลักษณะการเรียนรู้ได้คะแนนรวมของลักษณะ CE, RO, AC และ AE ตามลำดับ

4. นำคะแนนรวมของลักษณะ CE ลบด้วยคะแนนรวมของลักษณะ AC แทนด้วย CE-AC และนำคะแนนรวมของลักษณะ RO ลบด้วยคะแนนรวมของลักษณะ AE แทนด้วย RO-AE

5. นำคะแนน CE-AC และคะแนน RO-AE มาหาจุดตัดกัน (Co-ordinate)
เพื่อพิจารณาว่าจุดตัดของคะแนนนั้นตกอยู่ในความแปรผันที่ใด

ถ้าจุดตัดของคะแนนตกอยู่ในช่วงแรกที่ 1 หมายความว่า นักเรียนผู้นั้น มีแบบการเรียนแบบคิดอ เนกนัย

ถ้าจุดตัดของคะแนนตกอยู่ในช่วงแรกที่ 2 หมายความว่า นักเรียนผู้นั้น มีแบบการเรียนแบบปรับปรุง

ถ้าจุดตัดของคะแนนตกอยู่ในช่วงแรกที่ 3 หมายความว่า นักเรียนผู้นั้น มีแบบการเรียนแบบคิด เอกนัย

ถ้าจุดตัดของคะแนนตกอยู่ในช่วงแรกที่ 4 หมายความว่า นักเรียนผู้นั้น มีแบบการเรียนแบบคุณชื่น

แต่ถ้าจุดตัดของคะแนนตกอยู่บนแกนไฉไลแกนหนึ่งหรือจุดตัดของทั้งสองแกน ผู้วิจัยจะ ตัดคะแนนนั้นทิ้ง เพราะไม่สามารถที่จะจำแนกแบบการเรียนแบบใดแบบหนึ่งให้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปติดต่อขอความร่วมมือจากกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เพื่อขอให้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย ไปติดต่อกับโรงเรียนที่เป็นตัวอย่าง ประชากร โดยขอเวลาในการทำแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ แบบ ทดสอบความสามารถทางการคำนวณ และแบบสำรวจแบบการเรียน รวม 3 ชุด โรงเรียนละ 2 คาบ ประมาณ 100 นาที ในกรณีดำเนินการทดสอบมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการทดสอบและประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญ และตั้งใจทำแบบทดสอบอย่างเด็มความสามารถ

2.2 ในการแจกแบบทดสอบทั้ง 3 ฉบับทุกรหัสผู้วิจัยอ่านคำสั่งและคำอธิบาย ตลอดจนรีบแจ้งการทำให้นักเรียนฟัง ถ้านักเรียนสงสัยก็ให้ชักถามจน เป็นที่เข้าใจแล้วจึงลงมือ ทำพร้อมกัน โดยให้ทำแบบสำรวจแบบการเรียนจำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที และแบบทดสอบ ความสามารถทางการคำนวณ 26 ข้อ ใช้เวลา 30 นาที และแบบทดสอบความสามารถในการ แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ 10 ปัญหา จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที เรียงตามลำดับ

3. เกณฑ์การตรวจให้คะแนนมีดังนี้

3.1 แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และแบบทดสอบความสามารถทางการคำนวณ ถ้าตอบถูกได้ข้อละ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกให้ 0 คะแนน

3.2 แบบสำรวจแบบการเรียน

ไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ช่อง	ให้ 0 คะแนน
ไม่ เป็นลักษณะของผู้ตอบแบบสำรวจ	ให้ 1 คะแนน
ค่อนข้างจะไม่ เป็นลักษณะของผู้ตอบแบบสำรวจ	ให้ 2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 3 คะแนน
ค่อนข้างจะ เป็นลักษณะของผู้ตอบแบบสำรวจ	ให้ 4 คะแนน
เป็นลักษณะของผู้ตอบแบบสำรวจ	ให้ 5 คะแนน

3.3 เมื่อตรวจแบบสอบถามและแบบสำรวจแล้วพบว่า จากตัวอย่างประชากร

ทั้งหมด 412 คน มีนักเรียน 2 คนที่ทำแบบทดสอบและแบบสำรวจไม่ครบถ้วน 3 ชุด และมีนักเรียนอยู่ 32 คนที่ไม่สามารถจำแนกแบบการเรียนได้ ผู้วิจัยจึงตัดข้อมูลของนักเรียนทั้ง 34 คนทิ้งไป ทำให้เหลือตัวอย่างประชากรที่น่าจะนำไปใช้ริเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด 378 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมส์ เร็จูป เอสพีเอส เอสเอกซ์ SPSS^X (Statistical Package for the Social Sciences) ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้

1. หาค่าความถี่และร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาระดับสอง จำแนกตามแบบการเรียน

2. หาค่ามัธยม เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และคะแนนความสามารถทางการคำนวณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สอง จำแนกตามแบบการเรียน

3. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบมัธยม เลขคณิตของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทาง

คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สองที่มีแบบการเรียนต่างกัน

4. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบมัชชีม เลขคณิตของคะแนนความสามารถทางการคำนวณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สองที่มีแบบการเรียนต่างกัน

5. เมื่อพนความแตกต่างในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé's Method)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การคำนวณหาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และแบบทดสอบความสามารถทางการคำนวณใช้สูตร

$$P = \frac{R_u + R_1}{T}$$

$$D = \frac{R_u - R_1}{T/2}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของแบบทดสอบ

D แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

T แทน จำนวนนักเรียนที่นำมาวิเคราะห์

R_u แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

R₁ แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

(Gronlund 1981 : 258 - 259)

1.2 การคำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และแบบทดสอบความสามารถทางการคำนวณ ใช้สูตร KR-20 ของคุเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum p_i q_i}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ

k แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p_i แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูก

q_i แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิด

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมด

(พร้อมพรม อุดมสิน 2533 : 91)

1.3 การคำนวณหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

(Item Total Correlation) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

N แทน จำนวนคน

X แทน คะแนนรายข้อของแต่ละคน

Y แทน คะแนนรวมทุกข้อของแต่ละคน

(พร้อมพรม อุดมสิน 2533 : 88)

1.4 การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสำรวจแบบการเรียน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient) ของครอนบาก ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum_{i=1}^k s_i^2}{s_t^2} \right]$$

α แทน ค่าความเที่ยงของแบบสำรวจ

k แทน จำนวนข้อในแบบสำรวจ

s_i^2 แทน ความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งหมด

(Cronbach 1970 : 161)

2. สัดส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่เลือกใช้แบบการเรียนแต่ละแบบ

ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนนักเรียนที่เลือกใช้แบบการเรียนแต่ละแบบ}}{\text{จำนวนนักเรียนที่เลือกใช้แบบการเรียนทั้งหมด}} \times 100$$

2.2 หาค่ามัธยม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และคะแนนความสามารถทางการคำนวณโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่ามัธยม เลขคณิต

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

n แทน จำนวนคนในกลุ่ม

(Ferguson 1981 : 47)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2 - (\sum X)^2 / n}{n-1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

(Ferguson 1981 : 64)

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่ามัธยม เลขคณิตของคะแนนความสามารถ

ในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และคะแนนความสามารถทางการคำนวณของนักเรียนที่มีแบบการเรียนต่างกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนร่วมภายในกลุ่ม

$$MS_b = \frac{SS_w}{J-1}$$

เมื่อ J แทน จำนวนกลุ่ม

$$MS_w = \frac{SS_w}{n.-J}$$

เมื่อ $n.$ แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

$$SS_b = \sum_{j=1}^J \frac{\sum_{i=1}^{n_j} x_{ij}}{n_j} - \frac{\sum_j \sum_i x_{ij}}{n}$$

$$SS_w = \sum_{j=1}^J \sum_{i=1}^{n_j} (x_{ij} - \bar{x}_j)^2$$

(Glass and Hopkins 1984 : 327-328)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย